

Табела 5.2. Спецификација предмета *Антика и хришћанство: континуитет и дисконтинуитет*

Студијски програм: МАС античка култура и класично наслеђе			
Назив предмета: <i>Антика и хришћанство: континуитет или дисконтинуитет</i>			
Наставник/наставници: проф. др Војин Недељковић, проф. др Петар Јевремовић, проф. др Ненад Ристовић			
Статус предмета: изборан			
Број ЕСПБ: 5			
Циљ предмета Упознавање са хришћанством као религијом и културном традицијом насталом у оквиру античког света и у односу према њему; компаративно сагледавање феномена који повезују и раздвајају хришћанство и цивилизацију у којој се оно обликовало и коју је преобликовало.			
Исход предмета Стицање специфичних увида у културну историју античког хришћанства и оспособљеност да се она сагледава као интегрални део античког света и као пресудни чинилац како његове трансформације тако и очувања и ширења његовог наслеђа.			
Садржај предмета <p><i>Теоријска настава.</i> 1. Културноисторијски оквир: античке традиције и актуелне прилике битне за разумевање појаве и развоја хришћанства; Оријент и хеленско-римски свет. Модерна критика (Гибон, Ниче), „тамне стране” античког хришћанства и осцилације у научним ставовима о односу хришћанства и античког света. — 2. Интеракција хришћанства са филозофијом и интелектуалним традицијама антике. Доктринарни спорови. — 3. Заједничка духовна полазишта и стремљења („свети човек”, „култивисање душе”) и нове духовне тенденције. Аскетизам и тело. — 4. Појам личности у раном хришћанству. — 5. Хришћанство и политички процеси у касној антици. Духовност и моћ. — 6. Хришћанство и културни процеси у касној антици. Антички концепт образовања у хришћанству; <i>paideia</i> као идеал у новом формату (<i>progpaideia</i>). — 7. Реторичка култура и књижевни утицаји; усвајање античких литерарних конвенција; раздвајање форме од садржине у хришћанском читању и тумачењу античке књиге. — 8. Социјални аспект ширења и преваге хришћанства. — 9. <i>Imperium sine fine</i> и <i>Civitas Dei</i>: питање (дис)континуитета. — 10. Где престаје античко хришћанство? — 11. Питање етничког, културног и верског идентитета на измаку антике: „Римљанин“, „Јелин“, „Јеврејин“, „варварин“. — 12. Улога хришћанства за чување античког наслеђа у европској култури (класично школство, хришћански хуманизам).</p> <p><i>Практична настава.</i> Теоријски део наставног програма практично се демонстрира на одабраном материјалу из текстуалних извора у српском преводу; на истоме се увежбавају методе анализе и интерпретације.</p>			
Литература <p>P. Brown, <i>Society and the Holy in Late Antiquity</i>, University of California Press, 1989, 103–206. — H. Chadwick, <i>The Church in Ancient Society: From Galilee to Gregory the Great</i>, 2001, 295–313. — W. Jaeger, <i>Early Christianity and Greek Paideia</i>, Cambridge, Mass, 1961, 3–102 (на српском: V. Jeger, <i>Rano hrišćanstvo i grčka paideja</i>, Београд: Службени гласник, 2007). — L. T. Johnson, <i>Among the Gentiles: Greco-Roman Religion and Christianity</i>, Yale UP, 2009, 130–256.— P. Veyne, <i>When Our World Became Christian 312–394</i>, Malden, 2010, 46–149 (на српском: P. Ven, <i>Kada je naš svet postao hrišćanski (312-394)</i>, Novi Sad: Mediterran Publishing, 2014). — Ц. Макманерс (прир.), <i>Оксфордска историја хришћанства</i>, Београд: Клио, 2023, 70–95.</p>			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе усмено излагање, рад на тексту, реферисање и разговор на задату тему.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	30	писмени испит	
практична настава		усмени испит	70